

(א) [ש"ו 1:1, 3] כחופות ע: ע"ש, א) [לקמן מתנ.], (ד) ז"ל הרמב"ן: יעב"ן, (ה) [כלי נדרים פ"ו ה"ז], (ו) [שי"ך לעי"ב],

הגהות הב"ח

(א) במשנה אכל המוני ואומר איש פלוני מודר ממני: (ג) רש"י ד"ה קונס שדה שאני חורש בה שאל: (א) ד"ה ור' יוסף אוסר בהא דמניחי: (ד) ד"ה מה ממנה וכו' דלמיל ליליי מקבל אף הפקר כ"ל: (ה"ל:א): (ה) ד"ה ממני וד"ה אמר רבי יוסף ד"ה"ס:

תוספות

בשלמא לא ילונו בדרוי דבהני ליה למודר אלא לא ילונו להיבטוי במאי קבאתהני מיניה חבורה. ה"ג נספחא בשלמא לא יקח היינו ולא ילונו היינו כאלא לא ישאל אמאי לא בשלמא לא ישאל דמתני קושיא דלקמיה דלא יקח איכא לטעמי בשנייה דמקא דקמתנהי מוכר בזינא מליעא ולא ילונו דמיתהני מודר דכי הדר פרע מדיר פפע ליה וזי ענין ותקילי ומתני ליה אלא לא ישאלנו כלי או דרב פרע מחורש ענין מאי ישאל ליה מרי: אמר אביי גזירה לשאל משום להשילי דלמודר וכן כללו לא ישאל היינו גזירה שמא ליונו לא יקח אסור מן הדין אטו ליקח צפחות כדמפרש בזינא מליעא טעמא פ"ה לפסע דלא יקח צפחות קאמר דהשתא נפסד ומוכר אלא משום גזירה דגזירין אטו יקח המודר צפחות דקמתנהי ליה וקשה דהא תנן [למן 101]: האומר הריני עובד המודר אסור וכן סוף פ' ארבע נדרים שאני נהנה לישראל לוקח ביוצר דמודר מותר ליהנות ולא מדיר ולא גזירה דלא יתנה מן הדין ממנו הוא ומ"ש דגזירין לשאל אטו להשאל ורנאה להרי"מ דרגילות הוא כשאלים משאל לחבירו שחבירו משאל לו יתיר משאר דברים: אמר לו השאילני פתחא אמר ליה אינה פנויה אמר השואל קונם שאני חורש בה לעולם וזו היה דרכו לחרוש הוא אסור. דמתכין לאסור אותו שדרכו לחרוש וכל אדם מותרין לחרוש בה לגבי שאל מתכין לאסור אלא על מי שדרכו לחרוש בה: המודר הנאה מחבירו ואין לו מה חורש

רש"י

גב' בשלמא לא ילונו. מדיר למודר דודאי קמהני ליה הנאה מפוסקמת: **אכל לא ילונו ממנו**. המדיר מן המודר: **מאי הנאה**. קא מטי ליה למודר ממאי דאחיף למדיר: **ובשלמא לא ילונו ממנו**. מני נמי למימר דקא מיתהני כבה"ג כגון דאחופיה מעות הרעות וקא משלם ליה היאך יפות. ולא יקח

ממנו משכמת לה דקא מתהני בזינא

דרמי על אפיה: **אלא לא ישאל ממנו**.

מאי הנאה מטי למודר כי משאל לו

כליו הא קא מפחית ודאי להאיא כלי

ולא מעלי ליה דסתם שאלה הכי הוא:

כגון שנדרו זה מזה. דשניהם אסורים

זה בזה: **גזירה לשאלו כו'**. דאי שרית

ליה לשאלו אחי נמי להשאל:

בתרבי' אמר לו השאילני פתח.

לאו במודר ומדיר עסקינן: אינה

פנויה. דמלאכתו היה עושה. ונתעצב

השאל כנגד המשאל ואומר האילי

וסכרת להשאילה לי: **קונס שדה שאני**

חורש (ו). שאל אחרוש שדי צפרתך

עולמית. ואח"כ השאילה לו רואין אס

הוא פרוי ודרכו לחרוש שדהו הוא

אסור לחרוש שדהו צאותה פרה: **וכל**

אדם מוסר. דודאי כי נדר אדעתיה

דנפשיה נדר ולא אדעתא דשלמא וכל

אדם מותרים לחרוש לו שדהו צאותה

פרה: **ואס אין דרכו לחרוש**. שיש לו

אריסין החורשין בשבילו: **הוא וכל**

אדם אסורים. דודאי כי נדר אדעתא

דכולי עלמא נדר: **המודר הנאה**

מחבירו ואין לו מה יאכל הולך.

המדיר אכל חנוני וכו' ובא חנוני

ונוטל מעותיו מן המדיר. אבל בפירוש

אסור לומר לו דאם כן הוה ליה החנוני

שליח ושלוחו של אדם כמותו: **ור' יוסי**

אוסר. (א) זה במנינו על הסלע או על

הגדר: **גב' א"ר יוחנן מאי טעמא**

דנ' יוסי. דלא חשיב ליה הפקר דקא

אסר ליה ליעלו דכי מתהני מיניה

ממש דמי ואסור: **מה מסנה**. לא זכי זה

ללידה: **אף הפקר**. נמי לא נפיק מרשות

מפקדי עד דחתי לדי

זוכה. הילכך כהדי דשקיל ליה היאך מעל

הסלע כמאן דשקיל ליה

מירו ממש דמי ואסור: **מסרב ר' אבא**.

כרייתא היא דקתני נמי

מניח על הסלע והלה נוטל ואוכל (ו): **א"ר יוסי אימתי**. אני אוסר

בזמן שנדרו קודם להפקרו. דהשתא

מסתברא טעמא דאסור משום

דכשהדירו מכל נכסוי הדירו ואפילו כי

הפקירן אסור בהן: אבל

מתכין לחרישתו כיון שאין דרכו לחרוש

אלא חנוני רגיל אלנו. רבותא קמ"ל דלע"ג

דרגיל אלנו ומקיפו תדיר לא חמר' שליחותיה

קעביד דלא הו' שליח אללא בזומר כל השומע

קולי זיון כדאיתא בזבמלד (כתובות דף ע:)

אבל ליקח למימר דכי קתני ובא ונוטל מזה

מדינא קאמר דכי מחייב לשלומי אלמא שליחותיה

קעביד ומתני ליה ואסור: היה ביום לצנות.

לא זו אף זו קתני כרישא אשמעינן דלגורך

מוזנות שרי וסיפא קמ"ל דאפילו לגורך

בנין ביתו התיירו: **נוטן לאחר משום מסנה**.

דלצטר הכי לא

מתהני מיניה אללא ממקבל מתנה: **והוא**

נוטל ואוכל. דלאו מדדיה מתהני אללא

מהפקרא: **ור' יוסי אוסר**. בגמ' מפרש טעמא:

גב' מה מסנה עד דחתי מרשות נוטן לרשות

מקבל. שאם אמר הריני נוטן מתנה זו

לפלוני יכול לחזור בו עד שיגיע לידו של

מקבל: **אף הפקר עד דחתי לרשו' וזכה**.

שאינו [ינאל] מרשות בעלי' עד שיזכה בו

אחר ואי צעי למיהד' מני הדר הלכך כי זכי

בה מודר ממדיר קא מתהני: **שנדרו קודם**

להפקרו. (א) **מי להפקרו קודם לנדרו**. דהא

כל זמן שלא זכה בו דמפקיר הוי ודינא

הוא דליחול נדריה עליה ואמאי קתני ה"ו

מומת: כל

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

ר"ן

מג.

גה א מיי פ"ו מהלכות נדרים הלכה טו:

גו ב מיי פ"ח מהלכות נדרים הל' י' [יג] טוש"ע י"ד סי' רות סעיף ה':

גז ג מיי פ"ו מהלכות נדרים הלכה יב סמג לאין רמב טוש"ע י"ד סי' רכא סעיף ח':

גה ד מיי' שם הלכה יד טוש"ע שם סעיף ט':

מובא רש"י

קונם שדי שאני חורש בה. לא תחשוב שאני שאלה לחרישה, שאם תשאל אותה לי קונם וכו', והשאלה לו, הוא אסור. עטע המשנה דודאי כיון כמה שהורגל (ראמ"ה בשו"מ).

פירוש הרא"ש

קונם שאני חורש בה לעולם. אותה צניקש שיהאלנה לו אסרה עליו: אם היה דרכו לחרוש הוא אסור וכל אדם מותרים. כי לפי רגילותו כיון לירוד אס הוא אדם שהוא צנעמו רגיל לחרוש שדהו הוא אסור וכל אדם מותרין לחרוש שדהו צאותה הפרה ואס אין דרכו לחרוש הוא [מתתן וכל אדם אסורים לחרוש בה עשה: אלא לא ילונו בממנו מאי קבאתהני מיניה חבורה. ה"ג נספחא בשלמא לא ישאלנו ולא ילונו היינו כאלא לא ישאל אמאי לא בשלמא לא ישאל דמתני קושיא דלקמיה דלא יקח איכא לטעמי בשנייה דמקא דקמתנהי מוכר בזינא מליעא ולא ילונו דמיתהני מודר דכי הדר פרע מדיר פפע ליה וזי ענין ותקילי ומתני ליה אלא לא ישאלנו כלי או דרב פרע מחורש ענין מאי ישאל ליה מרי: אמר אביי גזירה לשאל משום להשילי דלמודר וכן כללו לא ישאל היינו גזירה שמא ליונו לא יקח אסור מן הדין אטו ליקח צפחות כדמפרש בזינא מליעא טעמא פ"ה לפסע דלא יקח צפחות קאמר דהשתא נפסד ומוכר אלא משום גזירה דגזירין אטו יקח המודר צפחות דקמתנהי ליה וקשה דהא תנן [למן 101]: האומר הריני עובד המודר אסור וכן סוף פ' ארבע נדרים שאני נהנה לישראל לוקח ביוצר דמודר מותר ליהנות ולא מדיר ולא גזירה דלא יתנה מן הדין ממנו הוא ומ"ש דגזירין לשאל אטו להשאל ורנאה להרי"מ דרגילות הוא כשאלים משאל לחבירו שחבירו משאל לו יתיר משאר דברים: אמר לו השאילני פתחא אמר ליה אינה פנויה אמר השואל קונם שאני חורש בה לעולם וזו היה דרכו לחרוש הוא אסור. דמתכין לאסור אותו שדרכו לחרוש וכל אדם מותרין לחרוש בה לגבי שאל מתכין לאסור אלא על מי שדרכו לחרוש בה: המודר הנאה מחבירו ואין לו מה חורש

על פי דבורו חייב לשלם

לו אם כן היה אסור המטוי לתן לו בשלמות המדיר: היה ביתו לבנות וגדרו לגדרו. לא זו אף זו קתני: נוטן לאחר

לשום מתנה ב'. ודוקא צפין לו מה יאכל המירו זה: ור' יוסי אוסר. צנמלא מפרש טעמא: גב' מה מתנה עד דחתי

מרשות נוטן לרשות מקבל. כדאמרינן בכריתות (דף כד). דהנותן מתנה לחבירו ואומר הלה אי אפשי בה הדריה למרה

דנשנות נתן היא עד שמתא ליד המקבל: אף הפקר בן. הלכך כי זכי ביה מרשותיה קא זכי וכלונו נתנו לידו:

כל

לו אם כן היה אסור המטוי לתן לו בשלמות המדיר: היה ביתו לבנות וגדרו לגדרו. לא זו אף זו קתני: נוטן לאחר

לשום מתנה ב'. ודוקא צפין לו מה יאכל המירו זה: ור' יוסי אוסר. צנמלא מפרש טעמא: גב' מה מתנה עד דחתי

מרשות נוטן לרשות מקבל. כדאמרינן בכריתות (דף כד). דהנותן מתנה לחבירו ואומר הלה אי אפשי בה הדריה למרה

דנשנות נתן היא עד שמתא ליד המקבל: אף הפקר בן. הלכך כי זכי ביה מרשותיה קא זכי וכלונו נתנו לידו:

כל

לו אם כן היה אסור המטוי לתן לו בשלמות המדיר: היה ביתו לבנות וגדרו לגדרו. לא זו אף זו קתני: נוטן לאחר

לשום מתנה ב'. ודוקא צפין לו מה יאכל המירו זה: ור' יוסי אוסר. צנמלא מפרש טעמא: גב' מה מתנה עד דחתי

מרשות נוטן לרשות מקבל. כדאמרינן בכריתות (דף כד). דהנותן מתנה לחבירו ואומר הלה אי אפשי בה הדריה למרה

דנשנות נתן היא עד שמתא ליד המקבל: אף הפקר בן. הלכך כי זכי ביה מרשותיה קא זכי וכלונו נתנו לידו:

כל

לו אם כן היה אסור המטוי לתן לו בשלמות המדיר: היה ביתו לבנות וגדרו לגדרו. לא זו אף זו קתני: נוטן לאחר

לשום מתנה ב'. ודוקא צפין לו מה יאכל המירו זה: ור' יוסי אוסר. צנמלא מפרש טעמא: גב' מה מתנה עד דחתי

מרשות נוטן לרשות מקבל. כדאמרינן בכריתות (דף כד). דהנותן מתנה לחבירו ואומר הלה אי אפשי בה הדריה למרה

דנשנות נתן היא עד שמתא ליד המקבל: אף הפקר בן. הלכך כי זכי ביה מרשותיה קא זכי וכלונו נתנו לידו:

כל

לו אם כן היה אסור המטוי לתן לו בשלמות המדיר: היה ביתו לבנות וגדרו לגדרו. לא זו אף זו קתני: נוטן לאחר

לשום מתנה ב'. ודוקא צפין לו מה יאכל המירו זה: ור' יוסי אוסר. צנמלא מפרש טעמא: גב' מה מתנה עד דחתי

מרשות נוטן לרשות מקבל. כדאמרינן בכריתות (דף כד). דהנותן מתנה לחבירו ואומר הלה אי אפשי בה הדריה למרה

דנשנות נתן היא עד שמתא ליד המקבל: אף הפקר בן. הלכך כי זכי ביה מרשותיה קא זכי וכלונו נתנו לידו:

כל

לו אם כן היה אסור המטוי לתן לו בשלמות המדיר: היה ביתו לבנות וגדרו לגדרו. לא זו אף זו קתני: נוטן לאחר

לשום מתנה ב'. ודוקא צפין לו מה יאכל המירו זה: ור' יוסי אוסר. צנמלא מפרש טעמא: גב' מה מתנה עד דחתי

מרשות נוטן לרשות מקבל. כדאמרינן בכריתות (דף כד). דהנותן מתנה לחבירו ואומר הלה אי אפשי בה הדריה למרה

דנשנות נתן היא עד שמתא ליד המקבל: אף הפקר בן. הלכך כי זכי ביה מרשותיה קא זכי וכלונו נתנו לידו:

כל

